

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

I si...? Si només... Si seguim així...

17JCID

17es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació

QUÈ SIGNIFICA SER BIBLIOTECÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT? L'ESPECIALITZACIÓ ÉS UNA REALITAT.

**Eulàlia Grifol-Clar. Biblioteca Hospital Universitario
Fundación Alcorcón. eulalia.grifol@salud.madrid.org**

**César Manso-Perea. Biblioteca Colegio Oficial de
Enfermería de Madrid. biblioteca@codem.es**

FA 25 ANYS, PELS VOLS DE 1999...

**...Abadal i Miralpeix
parlaven de consensuar
possibles especialitzacions
de la llicenciatura.
Asseguraven que la
llicenciatura permetria
diversos perfils
d'especialització i...**

**...insistien de com beneficios podria ser pels alumnes, que els centres
orientessin els seus plans d'estudis a mig termini, cap a uns perfils concrets.**

**I si ... com anunciàveu a l'eix professional de les 17 Jornades...
acceptem les especialitzacions dins les biblioteques?**

“...com en d’altres països més desenvolupats que el nostre, on es contracten a professionals especialitzats, i no sols amb coneixements genèrics?”

Si com dieu l'any 2049...serà massa tard, fem-ho ara!

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

I si...? Si només... Si seguim així...

17JCID

17es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació

Perfiles profesionales
del Sistema Bibliotecario
Español: fichas de caracterización

Ministerio
de Educación, Cultura
y Deporte

Grupo de Trabajo sobre Perfiles Profesionales.
Consejo de Cooperación Bibliotecaria

UNA BIBLIOTECÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT

És la professional que *“gestiona y administra la colección específica de Ciencias de la Salud de una institución. Proporciona apoyo y ofrece formación y seguimiento a los usuarios a través de recursos especializados. Sirve como referente en la investigación, la práctica clínica y la docencia de la institución y sus profesionales”.*

[https://www.ccbiblio.es/perfiles-profesionales-del-sistema-bibliotecario-espanol-fichas-de-caracterizacion-2o-ed,](https://www.ccbiblio.es/perfiles-profesionales-del-sistema-bibliotecario-espanol-fichas-de-caracterizacion-2o-ed)

Les bibliotecàries que ens dediquem a aquest camp **necessitem competències específiques** per lograr l'èxit.

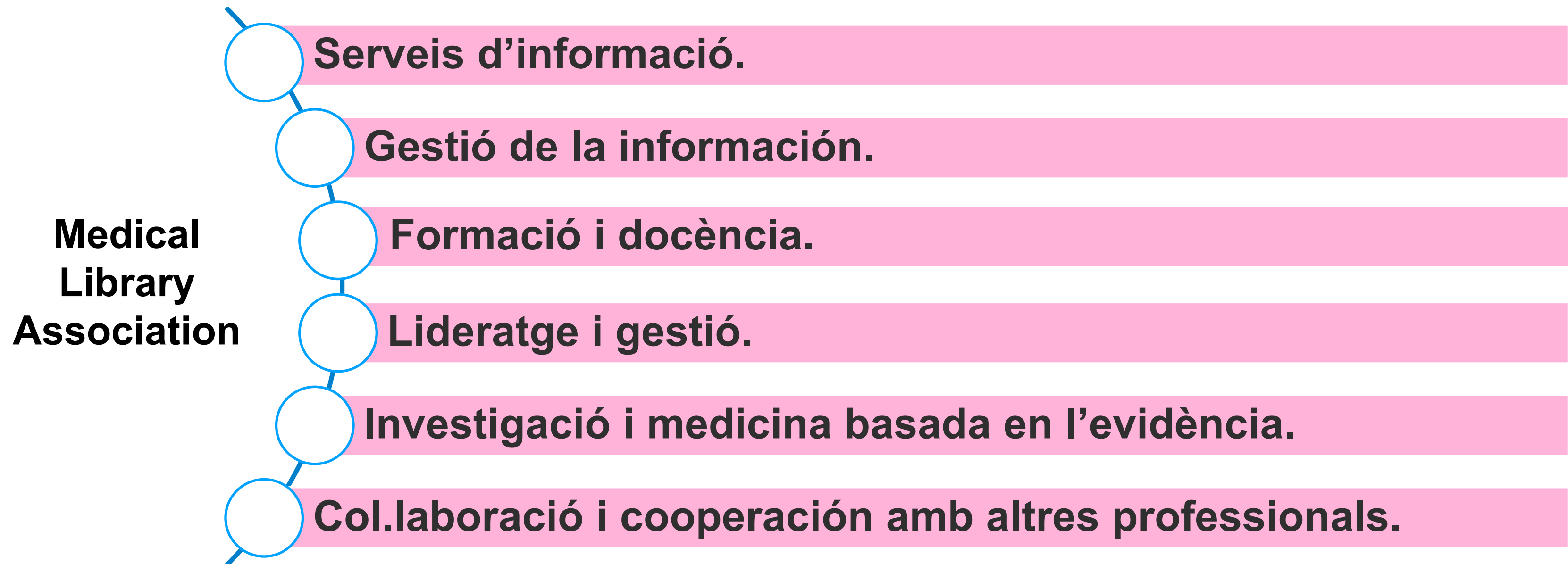
Amb la falta d'especialització posem en marxa diversos **recursos per adquirir els coneixements necessaris** en aquest camp

És una disciplina **altament especialitzada.**

Necessitem cantera de bibliotecàries de ciències de la salut per substituir les properes jubilacions

BIBLIOTECONOMÍA ENFOCADA EN LAS CIENCIAS DE LA SALUT

2017 competències

Consejo de Cooperación Bibliotecaria

2019

descripció del perfil de Bibliotecari/Documentalista especialitzat en ciències de la salut.

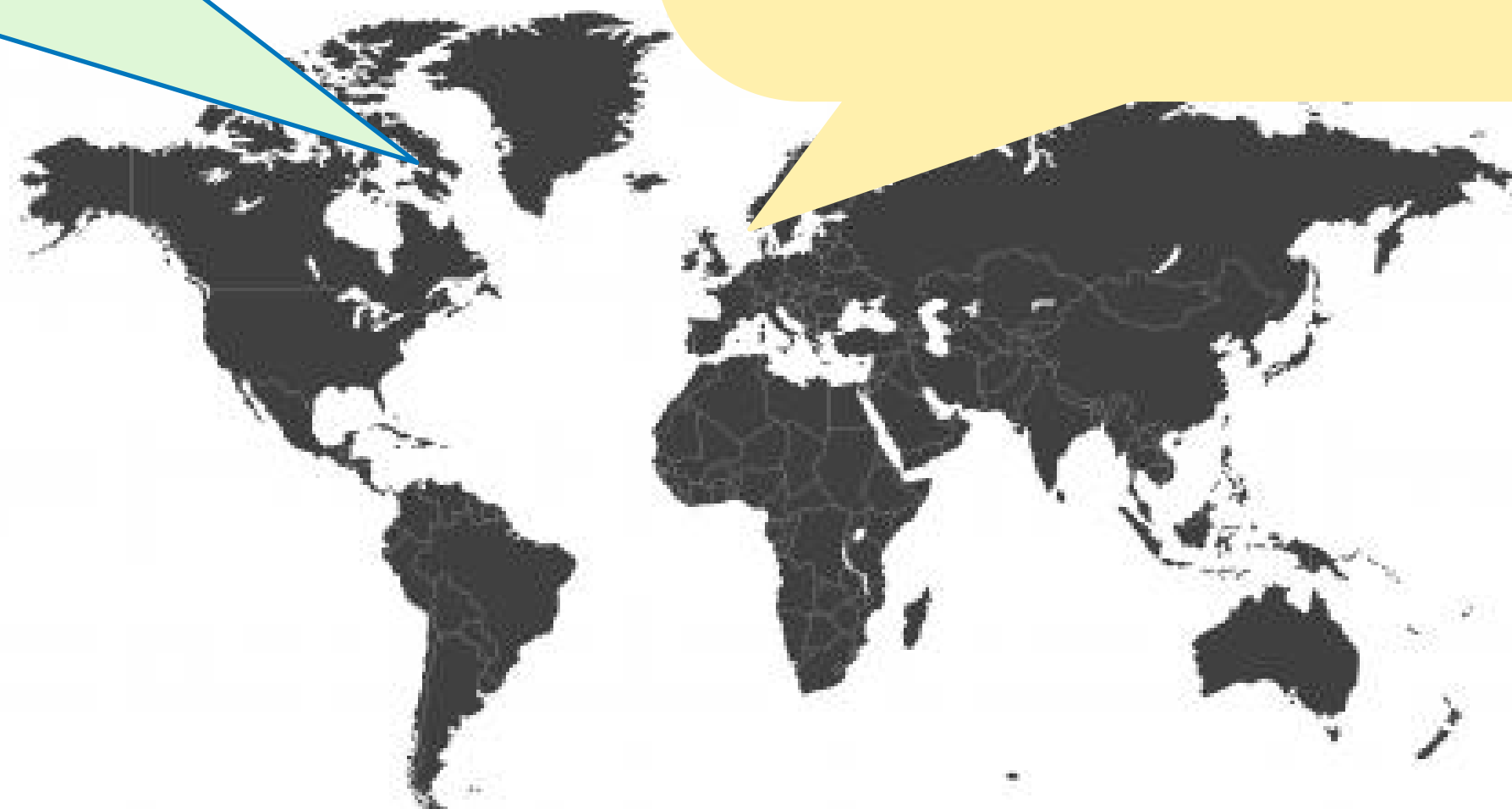
EEUU

S'integren assignatures específiques sobre ciències de la salut al Grau d'Informació i Documentació, basades en l'ALA.

1. Cerca d'informació a bases de dades.
2. Transmissió d'informació.
3. Evaluació de la informació pels usuaris.
4. Evaluació de les col·leccions.
5. Col·laboració amb altres biblioteques.

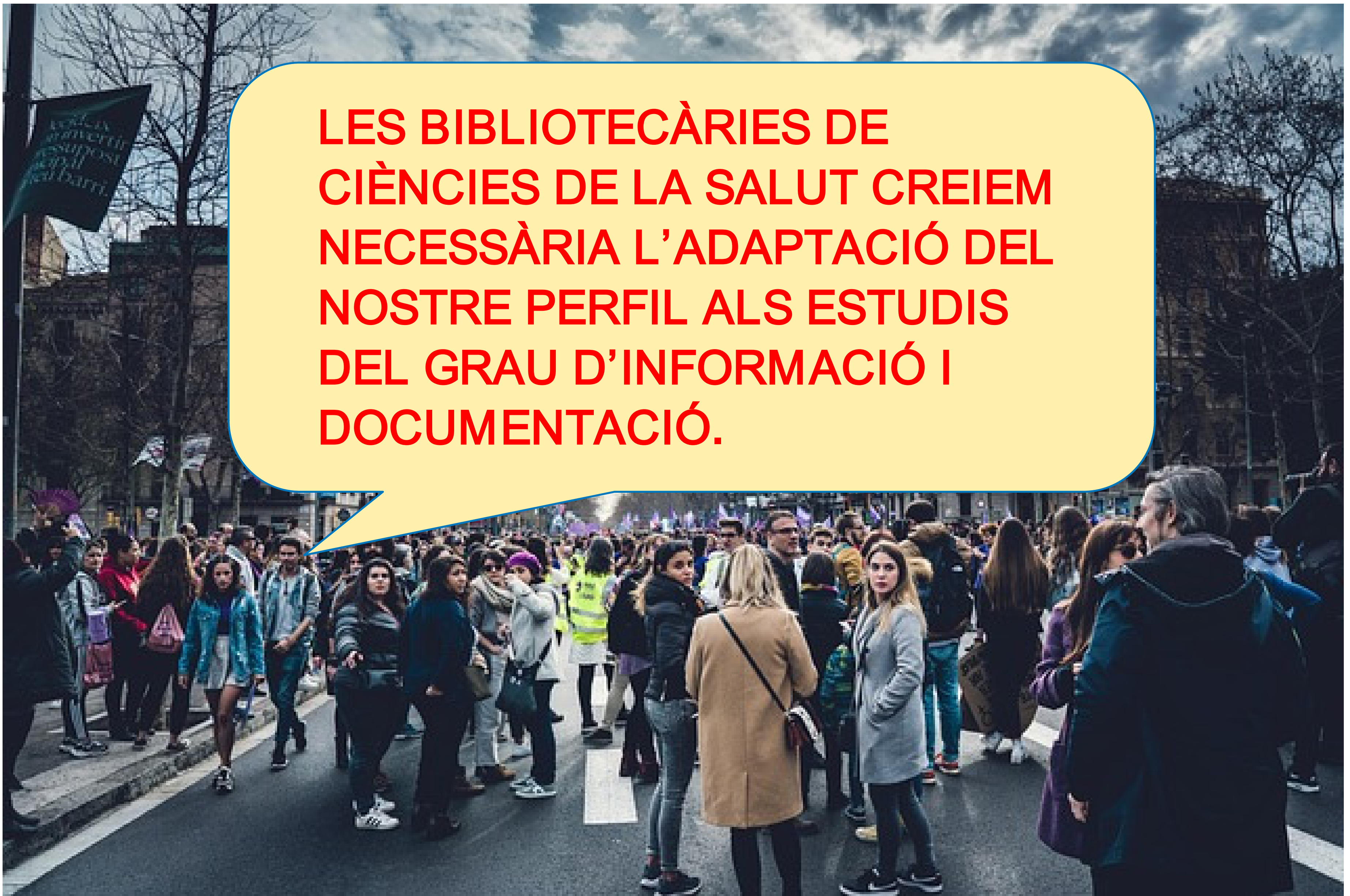
ESPAÑA

Els plans d'estudi de les 11 universitats espanyoles que imparteixen el grau **NO** ofereixen una preparació acadèmica especialitzada en el perfil de salut, solament algunes optatives i no en tots els casos.

**LES BIBLIOTECÀRIES DE
CIÈNCIES DE LA SALUT CREIEM
NECESSÀRIA L'ADAPTACIÓ DEL
NOSTRE PERFIL ALS ESTUDIS
DEL GRAU D'INFORMACIÓ I
DOCUMENTACIÓ.**

Material i Mètode

Es realitza una revisió bibliogràfica a diferents bases de dades amb la finalitat de seleccionar experiències de comunicació a altres centres dins el nostre entorn.

S'analitza la informació del *Consejo de Universidades* de 2015 sobre les competències del Llicenciat en Documentació.

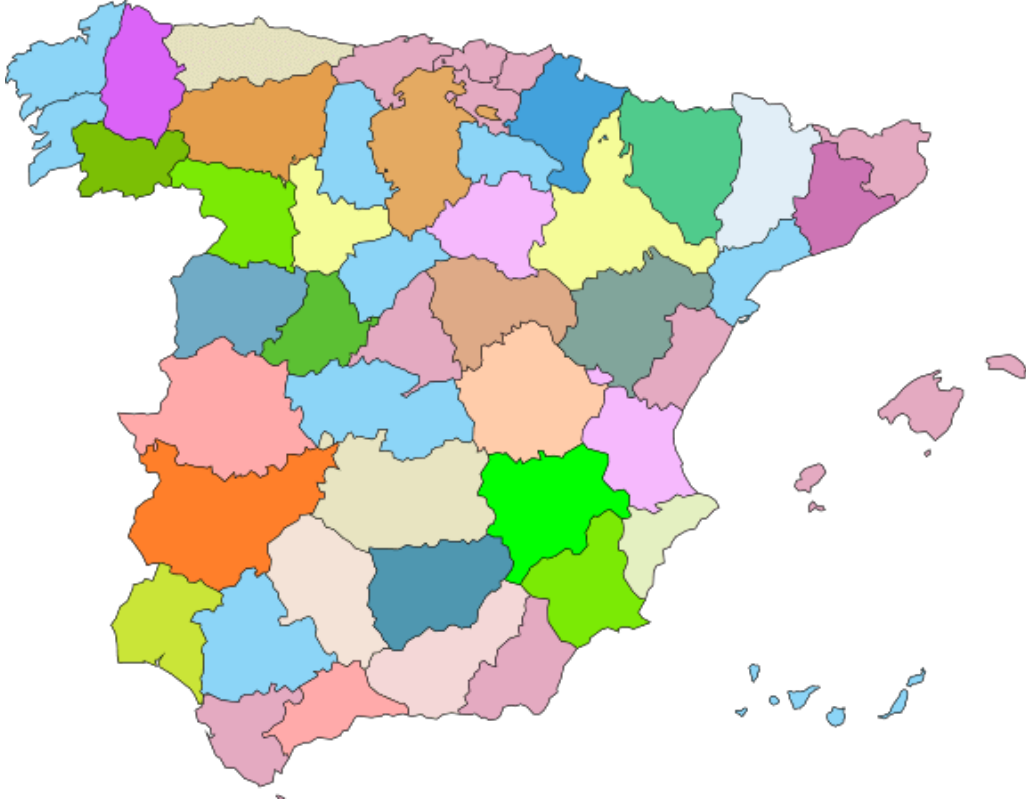
S'analitzen els resultats de la investigació qualitativa descriptiva amb una orientació fenomenològica dels plans d'estudi del Grau en Informació i Documentació a Espanya. S'entrega una enquesta amb 3 preguntes obertes als coordinadors del grau. La mostra final inclou 11 universitats.

Es convoquen reunions amb la Direcció General de Recerca i de RRHH del SERMAS per suggerir que a les ofertes públiques d'ocupació es demani la titulació de llicenciat en Informació i Documentació.

Es dissenya una proposta de pla de comunicació

PLA DE COMUNICACIÓ

INTRODUCCIÓ	CONTEXTUALITZACIÓ	JUSTIFICACIÓ
<p>Els resultats de l'estudi van posar de manifest que actualment:</p> <p>el currículum del Grau no proporciona als estudiants les habilitats ni les competències necessàries per abordar la gestió de la informació en el camp de les ciències de la salut, descuidant les necessitats i reptes als quals actualment s'enfronten les biblioteques en aquest àmbit.</p>	<p>11 Universitats espanyoles que imparteixen el Grau en Informació i Documentació.</p> 	<p>La literatura proposa i declara que la presència d'un perfil bibliotecari en ciències de la salut es torna especialment necessari perquè dels recent graduats en Informació i Documentació surtin nous especialistes de la informació en ciències de la salut amb habilitats i competències completes com la cerca d'informació especialitzada, la docència, i la recerca en contextos acadèmics i clínics cada vegada més complexos.</p>

PLA DE COMUNICACIÓ

OBJECTIUS	DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ GENERAL	DISSENY DEL PLA D'ACCIÓ
<p>Adaptar un itinerari formatiu especialitzat en ciències de la salut als estudis de Grau que compleixi amb les funcions del perfil de bibliotecari de salut.</p> <p>Crear una Comissió Docent Intercentres.</p>	<p>L'alumnat desconeix les perspectives professionals dins l'àmbit de la biblioteconomia en ciències de la salut.</p> <p>les bibliotecàries acabem treballant en biblioteques de ciències de la salut de manera fortuïta, en lloc de ser conscients i estar preparades per aprofitar les oportunitats específiques que ofereix aquest camp.</p> <p>Evitar l'intrusisme professional.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Col·legis Oficials de Bibliotecaris-Documentalistes: València i Catalunya. -Consejo de Cooperación Bibliotecaria del Ministerio de Cultura. -Consell d' Universitats. -Administració Pública. -ANECA

PLA DE COMUNICACIÓ

DISSENY D' ACCIONS GENERALS I CONCRETES

Reunions realitzades:

Amb la Direcció General de Recerca i de RRHH del SERMAS per suggerir que el Grau en Informació i Documentació sigui la titulació exigida a les ofertes públiques d'ocupació.

Reunions Pendants:

Col·legis oficials de bibliotecaris i documentalistes a Espanya: València i Catalunya.

Viabilitat de creació d'una Comissió Docent Intercentres amb els representants de les Universitats, Consejo de Cooperación Bibliotecaria i una representació de bibliotecaris de ciències de la salut que treballin conjuntament en una proposta d'itinerari formatiu en ciències de la salut en el Grau d' Informació i Documentació.

CONTROL I SEGUIMENT DEL PLA	EVALUACIÓ
2024-2025	Resultats de la Comisió Docent Intercentres.

Evaluació dels plans d'estudis per part de l'Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (ANECA)

REACU

Red Española de Agencias
de Calidad Universitaria

PROTOCOLO DE EVALUACIÓN PARA LA MODIFICACIÓN de planes de estudios de las enseñanzas universitarias que conducen a la obtención de títulos oficiales de Grado y Máster Universitario

Conforme al Real Decreto 822/2021, de 28 de septiembre, por el que se establece la organización de las enseñanzas universitarias y del procedimiento de aseguramiento de su calidad

Direcció General de Recerca SERMAS

Segons les dades del portal estadístic de personal del Servei Madrileny de Salut, s'observen 2 categories professionals:

BIBLIOTECARI/A

TITULAT SUPERIOR

Es va sol·licitar:

Unificar criteris de designació de la categoria professional sent en qualsevol cas **BIBLIOTECARI/A**.

Exigir la titulació acadèmica indispensable de Llicenciatura en Documentació i/o Grau en Informació i Documentació a les convocatòries d'ocupació pública.

Categoria Bibliotecària/o

BIBLIOTECÀRIA/O	7 llic en Documentació 4 llic en Història 1 llic en Farmàcia 1 llic H^a de l'Art 1 sense informació 1 llic en Dret
------------------------	---

Categoria Titulat Superior

TITULADO SUPERIOR	1 Enginyer 1 sense informació 1 llic en Documentació
--------------------------	---

Direcció General de RRHH SERMAS

Les Universitats de Madrid, Complutense (UCM) i Carlos III (UCIII) van impartir **des de l'any 1995 i fins a l'any 2007**, els respectius programes d'estudis per a l'obtenció de la Llicenciatura en Documentació.

A partir de **l'any 2008**, ambdues universitats van començar a impartir el Grau en Informació i Documentació.

Des de **l'any 2017**, la UCIII, ofereix el Grau en Gestió de la Informació i Continguts Digitals (ambdues universitats van renovar l'acreditació del títol universitari oficial, amb data 6 d'octubre de l'any 2016).

Direcció General de RRHH SERMAS

En el cas de les biblioteques especialitzades en ciències de la salut, l'existència de bibliotecàries formades acadèmicament, permetria oferir als **usuaris** una sèrie de serveis de major qualitat:

-Actualització dels seus coneixements

-L'ús adequat i eficient dels recursos

-La millora de les seves competències informacionals.

Es va demanar que a les convocatòries s'exigeixi com a requisit obligatori en el procés de selecció estar en possessió del títol de Llicenciatura en Documentació, el Grau d'Informació i Documentació o el Grau en Gestió de la Informació i Continguts Digitals.

CASOS DE CONVOCATORIES A ESPANYA

2018, SVS: requisit **estar en possessió de la Llicenciatura en Documentació o titulació equivalent.** **SAS:** es va **exigir estar en possessió de la Llicenciatura en Documentació** ~~i a més en el cas de tractar-se de qualsevol altra llicenciatura~~ era necessari acreditar 5 anys de serveis prestats en biblioteques de centres del Sistema Sanitari Públic.

2019, l'Hospital Universitario Infanta Sofía de Madrid, va convocar una plaça per a la seva biblioteca com a personal estatutari interí, amb el requisit **d'estar en possessió de la Llicenciatura en Documentació o Grau d'Informació i Documentació per poder accedir-hi.**

2024, Complejo Hospitalario Universitario de Toledo, **plaça de bibliotecari amb titulació específica de grau en informació i documentació o equivalent** amb pràctiques acreditades a biblioteques de ciències de la salut o experiència laboral de 6 mesos com a bibliotecari especialitzat en ciències de la salut.

CONCLUSIONS

- L'adaptació de la biblioteconomia de la salut al Grau, permetrà a l'alumnat que compregui la varietat de rols i responsabilitats que assumim les bibliotecàries de ciències de la salut i les desitgin adquirir amb il·lusió formant-se a les universitats per servir a la comunitat científica per qui s'han preparat acadèmicament.
- Posar en marxa un grup de treball conjunt des dels col·legis professionals de València i Catalunya permetrà impulsar el **pla de comunicació i la viabilitat de la proposta.**
- Recórrer als experts per dissenyar una proposta d'itinerari formatiu en **ciències de la salut al Grau d'Informació i Documentació o equivalent.**
- La Comissió Docent Intercentres a nivell estatal vehicularà l'evaluació de la proposta d'itinerari de ciències de la salut.
- El pla de comunicació ha permès i permetrà una comunicació més fluida amb les empreses o organismes públics **sobre el perfil i les funcions** de les bibliotecàries de salut i per demanar que a les convocatòries d'ocupació es valori i **es segueixin demanant Graduats en Informació i Documentació.**

BIBLIOGRAFÍA

- Abadal, E., & Miralpeix, C. (1999). La enseñanza de la Biblioteconomía y la Documentación en la universidad española a finales de los noventa. *Biblioteconomia i Documentació*, 2(3).
- Agustín Lacruz, M. D. C., & Salvador Oliván, J. A. (2016). Análisis y evaluación de las competencias del Grado en Información y Documentación en la Universidad de Zaragoza. *Education in the Knowledge Society (EKS)*, 17(1), 129-146. <https://doi.org/10.14201/eks2016171129145>
- Comalat, M., Vall, A., & Salse, M. (2022). El Grau de GIDD de la UB: Adaptant la formació als nous temps. *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació*, 72, 12-26. <https://doi.org/10.34810/ITEMN72ID398381>
- Garwood, D. A., & Poole, A. H. (2021). Vital Signs: Health Literacy and Library and Information Science Pedagogy in the United States. *Journal of Education for Library and Information Science*, 62(1), 34-60. <https://doi.org/10.3138/jelis.62.1-2019-0073>
- Laynor, G., & Tagge, N. (2022). Developing Pathways to Health Sciences Librarianship with an Introductory Course and Mentoring Program. *The Reference Librarian*, 63(3), 67-81. <https://doi.org/10.1080/02763877.2022.2056559>
- Ma, J., Stahl, L., & Price, C. (2020). Developing Specialized Graduate Curricula for Health Information Professionals: Integrated Findings of a Scoping Review and an Employer Survey. *Journal of Education for Library and Information Science*, 61(1), 64-86. <https://doi.org/10.3138/jelis.61.1.2018-0066>
- Martínez-Hervás, I., Espantaleón Agreda, M. E., San José Montano, B., Medino Muñoz, J., Rebollo Rodríguez, M. J., Gutierrez Casado, N., García-Puente, M., Galán Grajera, M. E., & Guerra Rodríguez, M. (2017). Propuesta de perfil profesional del bibliotecario/documentalista especializado en ciencias de la salud. *BiblioMadSalud*. BiblioMadSalud, Madrid.

A TOTES I TOTS...

MOLTES GRÀCIES!

...I ALS COL·LEGIS, QUAN COMENÇEM?

